

Posudek na bakalářskou práci Markéty Krausové

Postavení ženy ve společnosti období dynastie I (Woman's Position in the Society during the Yi Dynasty)

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D.

Bakalářská práce Markéty Krausové přestavuje téma v současnosti velmi aktuální, a to téma postavení korejských žen ve společnosti. Období, v němž postavení žen sleduje, vymezuje jako vládu dynastie I a doplňuje poznatky na řadě míst srovnáním se stavem dřívějším, zejména postavením žen v období předcházející dynastie Korjo. Díky tomu se diplomantčina práce stává přínosnou, i co se týče prezentace poznatků k tématu z ranějších období korejské historie, a zprostředkovává tak názorně vývoj postavení žen v Koreji v těchto dobách.

Práce je členěna do 6 obsažných kapitol, jež se nejprve zabývají ideologickými předpoklady postavení ženy ve společnosti dynastie I, následuje velmi úzce související kapitola shrnující postavení ženy ve společnosti. První z těchto kapitol vymezuje hlavní zásady konfucianismu a neokonfucianismu jako základní ideologické vlivy na společenské postavení žen v období dynastie I. Praktické uplatňování těchto vlivů je znázorněno v následující kapitole, kde diplomantka na základě různých zákonů, jež se týkaly žen, dokazuje jejich postupnou ztrátu nezávislosti společenské i ekonomické.

V kapitole IV. Manželské instituce diplomantka podrobně a přehledně charakterizuje typické znaky a projevy v rámci manželství, ať již se jedná o výběr partnera či otázku adopcí a jejich důvodů. Velkou pozornost věnuje otázce dědictví, jehož podmínky byly, jak z předcházející kapitoly vyplývá, upravovány postupně řadou zákonů a velmi dobře ilustruje podřízené postavení žen vůči mužům zejména v pozdním období dynastie I.

Kapitola V charakterizuje ženy období dynastie I podle jejich společenského statutu, jenž alespoň pro vyšší vrstvy společnosti jasně definoval pravidla chování v různých životních situacích. Jako typický příklad je uveden zákaz nových svateb vdov, jenž byl závazný pro ženy z vyšší společnosti, ale pro ženy nižšího původu vešel v platnost mnohem později. Diplomantka uvádí kapitolu rozlišením hlavních a vedlejších žen, jež zasazuje do historického kontextu a porovnává se stavem dřívějším. Kapitolu uzavírá charakteristikou žen nízkého původu, jako jsou společnice kiseng nebo šamanky.

V další kapitole Markéta Krausová představuje a analyzuje vzory, jež formovaly kolektivní vnímání určitého chování či jednání žen jako vhodné či nevhodné. Uvádí soubor příruček pro ženy, z nichž nejpodrobněji charakterizuje dílo čínské autorky Pan Čao, jež bylo do Koreje záhy přeloženo a jež formulovalo zásady a pravidla, jimiž se měla řádná žena řídit. V druhé části kapitoly doplňuje diplomantka i požadavky, které byly kladeny na vzhled ženy, a to zejména při výběru budoucí nevěsty, respektive snachy. Jak diplomantka uvádí, většina položek má souvislost s rysy zdraví a plodnosti, nejedná se tedy výhradně o požadavky na vnější krásu. V samém závěru kapitoly je stručně popsán tradiční ženský korejský oděv a jeho možné společenské funkce. Diplomantka se zmiňuje o použití různých barev šatů pro různé společenské vrstvy a příležitosti. Tato pasáž je doplněna několika ilustracemi přímo v textu a řadou dalších uvedených v příloze 1.2.

Práce Markéty Krausové představuje velmi široce a komplexně různé aspekty postavení žen ve společnosti dynastie I a jak již bylo uvedeno, velmi vhodně doplňuje i historické hledisko jak do vlastního období dynastie I, tak srovnáním s obdobími předchozími. Práce má rozsáhlý poznámkový aparát a obsahuje řadu citací z teoretických i literárních, jež vhodně ilustrují danou oblast. Je psána kultivovaným jazykem s vynikající úrovní pravopisu.

V přílohách uvádí diplomantka již zmíněné ilustrace několika tradičních oděvů a doplňků i s jejich barevnou symbolikou. V příloze 1.1. jsou uvedena přísloví týkající se různých žen, manželek, vdov, dcer, šamanek i žen obecně.

Bibliografie je dostatečně rozsáhlá, avšak jako hlavní nedostatek práce je nutno vytknout zcela minimální zdroje korejské. Diplomantka čerpá jak ze zdrojů českých, tak anglických, avšak až na jednu položku opomíjí jistě velmi rozsáhlé a různorodé práce korejské. Zarážející je rovněž neuvedení zdroje korejských přísloví o ženách, jež pravděpodobně vzniklo opomenutím.

Práce Markéty Krausové splňuje všechny náležitosti bakalářské práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

Navrhované hodnocení: VELMI DOBŘE.

V Praze 20. 6. 2011

Blanka Ferklová, Ph.D.